

Lluís Maria Xirinacs Damians

PLANTADA A LA PLAÇA DE SANT JAUME

FEBRER 2000

FEBRER 2000

Dimarts, 1 febrer 2000

Dies assolellats. Segueix el turment de la manca de bancs. Un grup d'Els Verds em fa una proposta: portar-ne ells.

Em ve a saludar i encoratjar Eliseu Climent, de València. Li lloo l'operació d'estendre els "Casals Jaume I" fins a la Franja de Ponent. M'explica que en voldrien fundar a Catalunya Nord i li faig un comentari faceciós sobre l'operació envoltant de reconquesta sobre el Principat de Catalunya.

Un professor d'antropologia d'una universitat de Barcelona me n'ha presentat un altre de nacionalitat índia, també professor d'antropologia, amb el qual hem parlat de Gandhi i s'ha volgut fotografiar amb mi.

Com que no hi ha manera de poder fer el dietari com desitjava, en Lluís Busquets ha organitzat una roda de voluntaris (alumnes seus de segon de batxillerat dels escolapis de Diputació) que em vindran a veure cada dia fent una roda. Avui me'ls ha presentat i m'ha donat un llistat dels que acudirán a la plaça segons els dies de la setmana. Fins i tot ha muntat una guàrdia de reserva i un "rewriter" perquè l'invent no falli. Són, per ordre alfabètic, Maria Armengol, Oriol Buixareu, Marc Cortina, Ignasi Fina, Ramon Freixes, Marta López, Irene Martínez, Francesc Serra i Miquel Valls.

—No sé què en podrà sortir de tot això; pensa que els nois no tenen ni la sintonia que puguem tenir tu i jo ni, el que és pitjor, la sintonia amb el món catalanista, perquè se'ls ha estafat amb la careta de la normalitat democràtica” —em diu el Lluís. I me'ls deixa allà, abans d'anar-se'n, ell, cuita-corrents cap al seu Institut del Prat de Llobregat... Treballa a no sé quants llocs, ell.

Una de les noies em diu que no li ha agradat gens el *Manifest* i una altra que li doni raons per poder creure que Catalunya un dia serà independent... Hem passat una bella estona xerrant.

Em sento força cansat i em fa mal la cama. Preparo una colla de documents per fotocopiar a qui me'ls demani i estalviar-me explicacions. L'excés de raons i rèpliques i contrarèpliques em fan trontollar el cor.

Dimecres, 2 febrer 2000

Vicenç Villatoro m'ha vingut a saludar amb gran cordialitat. Li ofereixo el manifest i em diu que ja el té perquè algun altre conseller el va posar damunt la taula i en van parlar en una reunió del consell nacional de CDC. Després fa:

—Doni-me'n un altre per al meu fill...

La llibreria "Arrels", del carrer Ferran, ha rebut una amenaça anònima d'incendi perquè despatxa textos meus. Aquest escrit també m'ataca a mi, i exalça la feina de la policia. En Romà Bayarri em lliura un dossier de documents sobre les assemblees.

Dijous, 3 febrer 2000

Per tercera vegada rebo la visita d'en Santi Santamaria, del "Racó de Can Fabes" (conegut restaurant de Sant Celoni). Em ve a veure amb la seva muller Àngels i el seu fill. En Santi diu que caldria aconseguir prou diners perquè la "nostra" veu sortís als diaris. També em lliura l'adhesió autògrafa de Miquel Martí i Pol, l'adhesió de la secretària del "Racó" i l'anunci de l'adhesió dels ajuntaments de La Vajol i d'Arbúcies. Martí i Pol escriu amb data d'ahir:

Lluís, sento un gran respecte per la teva actitud i una profunda admiració pel teu tarannà i el teu convenciment. Comparteix el teu sentiment a favor dels Països Catalans i estimo la llibertat i la utopia.

Jo també em planto al teu costat i espero que la gent t'acompanyi.

M. MARTÍ I POL. 2-2-2000.

Una senyora ha passat rabent i m'ha deixat a prop, en una repisa, un Cacaolat calent i un tortellet: no he tingut temps de refusar. Quan m'adono de tot, ella ja és lluny. Però no cedeixo: només sopó; esmorzar no ho he fet gairebé mai i no dinar em serveix per tenir el cap clar. L'esmorzar se'l mengen els amics.

En Damià Escuder suggereix delicadament que no cal ser masoquista, que si realment em fa mal la cama, hauria de seure.

Com cada dijous, es presenta Romà Bayarri, que em fa de secretari, i li dicto la classe de *Globalisme* que ha quedat interrompuda a la Fundació "Randa" a causa de la meva acció.

Al voltant de la tauleta de les adhesions es fa un nou centre de tertúlia i, a última hora, apareix la senyora. Plana Major del Casal d'E.R.C. del districte de Ciutat Vella.

Divendres, 4 febrer 2000

És un dia d'hivern, d'aquells que no són pas desagradables, ans el contrari: el sol, des de bon matí, cerca lloc al barri antic de Barcelona i, cap al migdia, se sent una escalforeta ben dolça.

Durant tot el matí, a la Plaça de Sant Jaume, cantó mar, és a dir, a l'Ajuntament de la ciutat, se succeeixen les discussions entre l'alcalde Joan Clos i els regidors d'Esquerra Republicana de Catalunya, Jordi Portabella i Jesús Maestro, i la regidora d'Els Verds, Roser Veciana. Clos prohibeix deixar la tarima i la megafonia pertanyent a l'Ajuntament —millor dit, a la regidoria de "Drets civils" que regeix Veciana— per a la realització, el diumenge vinent, de la plantada massiva en motiu de la campanya "Jo també em planto" de suport a la meva acció. En moltes altres ocasions (per exemple, darrerament, a les manifestacions per a l'extradició de Pinochet), l'alcalde i el grup socialista a l'Ajuntament havia ofert, sense cap inconvenient, tots aquests estris com a suport. Clos ha afirmat que els que em recolzen poden anar a qualsevol altra plaça a fer la concentració de suport.

El diari "Avui" em publica un article (pactat per camins inescrutables) titulat "*Un nou mil·leni lluminós per a les nacions de la terra*". En una extensió limitada, exposo els motius que em fan perseverar en la plantada i la meva crida als catalans tot definint els conflictes nacionals com "*la gran qüestió a resoldre arreu del món*". Per finalitzar, confio en què els catalans converteixin la nació catalana, durant el seu segon mil·leni

d'existència, en l'exemple que necessiten la pau i el progrés mundial. Feia setze anys que l' "Avui" no em publicava cap article. El mateix diari publica un anunci, amb el manifest de la campanya i la convocatòria de diumenge 6, pagat pels Casals Independentistes de Sants i Valls. També "El 9 Nou".

D'altra banda, s'ha sabut que Jaume Rodri, exdiputat per ERC, està planejant una "performance", amb la qual vol plantar a la plaça de Sant Jaume un banc de granit esculpit de La Vajol. Ja ha comunicat la seva intenció a l'Ajuntament. S'intueix la resposta. De tota manera, el mateix Rodri prepara una possible carpeta amb l'adhesió de Miquel Martí i Pol i un gravat de Jaume Joan destinada a obtenir fons per a la campanya.

La salutació del dia més especial és a càrrec d'un xaman mexicà.

Dissabte, 5 febrer 2000

L'encontre amb Till Stegman, professor i catalanòfil de Berlín, és el primer fet significatiu del dia d'avui. El preuat lingüista alemany s'adhereix al meu manifest i em regala una antologia de poesia catalana del segle XX. El llibre és en alemany i català i està firmat per ell mateix. És una antologia molt ben editada que gaudeix d'unes il·lustracions d'en Tàpies força remarcables.

La meua resistència física comença a fallar i em decideixo a escriure una carta a l'alcalde Joan Clos demanant-li la col·locació de bancs públics a la plaça Sant Jaume. La carta és aquesta:

Estimat Sr. Batlle, Joan Clos:

Sóc un veí vostre. Fa dies que m'estic a la Plaça de St. Jaume fent una reivindicació per al meu país. He vist com deixàveu una tarima i uns aparells de megafonia a manifestacions sobre reivindicacions d'aplicació allunyada, com la que es féu contra Pinochet. Ens costa d'entendre la dificultat que heu manifestat de deixar aquests estris per una manifestació del dia 6 de febrer que em donava suport. Per què ens tenim tant autoodi? Patim per Xile, per Bòsnia, per Kosovo i per l'Àfrica Subsahariana. Però no veiem la biga del nostre propi ull: la prepotència, el despotisme –il·lustrat?– amb que és tractat el nostre poble.

Però el motiu principal de la meua carta és un altre. La plaça de St. Jaume és la plaça principal del municipi barceloní –hi ha la Casa Gran– i la plaça principal del Principat de Catalunya –hi ha el Palau de la Generalitat. En aquesta plaça tan important per al nostre poble hi ha reservat lloc preminent per a l'àmbit oficial: Palau, Ajuntament i zona de cotxes oficials a frec de cada façana oficial. La resta és d'ús salvatge i caòtic de l'àmbit privat. Nou boques de carrer produeixen tota mena de trajectes erràtics de persones individuals, grups escolars i turístics, bicicletes, motos, cotxes, camions i autobusos. En qualsevol punt de la plaça un grup per parlar destorba. "Circulen, circulen y váyanse a sus casas", ens deia la policia franquista. Ara no cal. La circulació salvatge privada i oficial impossibiliten que el martiritzat àmbit públic tingui ni tan sols un metre quadrat.

L'àgora grega, el fòrum llatí, la nostra plaça major on la informació pública, l'opinió pública, el debat públic, la voluntat del poble es crea, es pacta, es consensua, esdevé impossible. Si manar democràticament és obeir la voluntat del poble, aquest pati de presó que és la plaça de Sant Jaume ho fa impossible. Ni voluntat del poble, ni poble. Tots a casa. Privacitat. A la plaça només negocis i actes oficials.

Cada dia m'estic dotze hores en aquesta beneïda plaça. Contínuament ve gent a dialogar. Tot a peu dret. Sempre destorbant. És un esforç titànic superior a la resistència de les meves cames. Ja estic coix. Hi ha unes pilastres per protegir les façanes nobles de l'agressió dels vehicles on tots ens repengem. Fins els sardanistes del diumenge a la tarda. En dic "antibancs". Tenen una semiesfera al damunt per a incomodar al cansat veí que s'hi vulgui estintolar. Els repetjons de les finestres de l'Ajuntament presenten un pla inclinat perquè ningú s'hi assegui. Com a les txeques de tortura. En tota la plaça no hi ha un banc públic, un telèfon públic i, ja no diguem, un urinari públic. Les necessitats peremptòries se satisfan als racons del carrer del Paradís (!). Tot resta en mans oficials o privades. "Públic" ve de "poble". El poble català i barceloní és més que una massa, un munt d'individus privats. I es fa en les places, en el diàleg, en el debat. L'opinió pública no es fa en aquestes tertúlies de tertulians triats. És fa en l'assemblea pública oberta a tothom que es vulgui comprometre en compartir les responsabilitats de la cosa pública –de la república–. Els bancs de la Plaça de Sant Jaume en són el millor símbol. I no n'hi ha ni un.

El dia 3 de febrer, compadit de mi, el President de la Generalitat del Principat de Catalunya m'oferí gentilment un seient si jo l'acceptava. Vaig preguntar al seu emissari de qui era la jurisdicció de la plaça, si de la Generalitat o de l'Ajuntament. Se'm va respondre que la responsabilitat de posar bancs públics a la plaça és de l'Ajuntament. Vaig, doncs, declinar l'objecte, tot agraint profundament el gest. Tampoc no vull una cadira privada. Demano bancs públics, símbol i eina de l'assemblea pública sobirana del municipi de Barcelona i del país de Catalunya.

Fora bo urbanitzar –públicament– la plaça. Una zona central amb arbres, terra, flors i bancs. Un cercle –quadrangular– de distribució de la circulació rodada i unes vores amples de vianants. Fóra quelcom de més racional que no pas el que hi ha. L'estacionament dels vehicles oficials i privats, a la plaça del costat.

Però, tot exercint la moderació, podria restar tot igual i només col·locar sis bancs que mirin a la plaça davant just dels sis finestrals de l'Ajuntament. Allí la façana fa un queixal cap a dintre que permetria als asseguts no molestar amb els peus els vianants que circulen a ran de façana. Solució senzilla i fàcil. Els sardanistes i el poble deliberant us ho agrairien.

No em féssiu pujar el to, que l'ajuntament ha d'estar al servei del municipi abans que al seu propi servei o al servei dels interessos privats. No sabeu l'exercici de paciència que ha de fer l'àmbit públic, el poble, per no exercir la seva sobirania radical. Jo no sóc el poble. Però, junt amb qui es vulgui corresponsabilitzar de la cosa pública, comencem a ser el poble, no merament una massa amorfa que es dirigeix a cop de vara, ni que sigui de batlle. Per l'honor d'aquest Ajuntament de Jaume I i de Fivaller, de tan antiga tradició democràtica, us demano un xic de respecte al públic, al poble que representeu.

Lluís M. Xirinacs, 5.2.2000

Sis hores després de l'arribada a la meua "segona vivenda" m'adono que no m'he pres la pastilla que em regularitza el cor. Abandono la plaça i vaig a casa a cercar la píndola, perquè no puc aguantar. A la tarda, a poc a poc, tanmateix em recupero. La visita de l'Aurèlia, l'abertzale basca de la llibreria "Arrels", em provoca un disgust. Diu que està molt enfadada amb l'organització i amb mi perquè no vàrem atendre l'amenaça d'incendi de la seva llibreria, la qual ven els meus escrits.

L'"Avui" publica la convocatòria de l'acte de demà (però no parla de Secretariat de la Campanya "*Jo també em planto*" per l'Assemblea dels Països Catalans sinó que s'aconforma dient "*El grup de Xirinacs convoca un acte massiu demà.*".

Ha vingut a visitar-me un grup de persones, el Grup de Casserres, que porto fa més de vint anys.

Ve un clan escolta en pla d'estudi social de la meua proposta. Va ser una sessió bonica: es van asseure a terra fent rotllana i vam estar discutint punts de la proposta.

Diumenge, 6 febrer 2000

En Rubèn Novoa, que vol col·laborar a la campanya, em porta de bon matí un exemplar del "Diari de Girona" amb una llarga i profunda entrevista d'en Lluís Busquets, que no va parar fins que li vaig explicar com s'haurien de desplegar les assemblees a partir dels actuals grups de suport, per tot el territori català. A l'acte que s'havia programat per avui hi han assistit entorn d'unes 500 persones. M'han fet llegir el Manifest, hem fet cinc minuts de silenci, l'Artiola ha llegit el pla del Secretariat, s'han recitat poemes i cantat cançons i hem acabat amb "Els Segadors". Jo n'he quedat molt satisfet.

En Busquets, que ahir encara va ser a la reunió del Secretariat i, segons m'han contat, va endreçar un xic el text del discurs d'avui, ha vingut a la tarda (al matí havia d'enllestir els exàmens de la UOC, segons m'ha dit) i em diu que la TV ha dit que érem entre 250 i 300!

Surt un magnífic article a l'"Avui" de Josep M. Terricabras, catedràtic de filosofia de la Universitat de Girona, que va ser al tribunal de la meua tesi. També parlen del meu *Manifest* i de la meua acció a "El Pregoner de l'Urgell".

Avui ha sortit el número dos del "Full de Campanya", amb l'adhesió d'en Miquel Martí i Pol i el meu article "*Autoritat democràtica*".

He decidit lliurar a l'alcalde la meua carta.

El pintor d'Alcoi, Antoni Miró, m'envia, a la plaça mateix, mitjançant una agència de paquets, un magnífic llibre de pintures seves.

A la tarda, al carrer del Pilar, es fa la primera reunió de representants territorials dels grups de suport de la campanya.

Dilluns, 7 febrer 2000

Interessant el ressò mediàtic d'ahir. "El Periódico" el presenta com a una "*Manifestació independentista a Barcelona*"; i l'"Avui" el titula "*Xirinacs rep el suport de 300 persones*"; i l'"ABC", signant S.P., informa així: "*Heribert Barrera acude a un acto de apoyo a Xirinacs*"

Em vénen a saludar l'exconseller Joan Guitart, Jordi Ramon Montserrat i Lluís Vila d'Abadal.

També em ve a veure en Lluís Saumell.

Paco Candel em segueix citant en la seva secció de "El Periódico".

En la reunió d'ahir del carrer del Pilar, els representants de Reus (Josep M. Gort) expliquen el desplegament del grup de Reus, dels grups dels seus barris, dels grups dels pobles de la comarca i els grups de les comarques veïnes.

Dimarts, 8 febrer 2000

La jornada s'obre amb la visita de Tomás Villastre (professor de sociologia de la universitat Complutense de Madrid); discutim sobre la participació democràtica, tema que m'interessa molt.

També ha vingut en Lluís Sacrest i Villegas, antic deixeble i actual alcalde socialista d'Olot, acompanyat del seu regidor de cultura (Pep Fargas). Tots dos, tot i discrepar, mantenim una amistat mútua i profunda i, com que no el veig gens entusiasta sinó més aviat reticent, miro de matisar-li el contingut del manifest. L'alcalde, tot i que mostra un gran interès, deixa clar que no comparteix la meva actitud; li dono l'exemple del funcionament d'assemblees a l'Ajuntament a Arenys de Munt, però ja veig (ja havíem discutit quan ell va ser parlamentari i el partit li havia encomanat que defensés la supressió de les comarques) que és un home amb les ulleres del partit. I partit ve de "part".

A voltes les dificultats organitzatives de la campanya em donen malestar. Exigeixo molt? Per exemple, la recollida de signatures funciona com cal o sols intermitentment? Els responsables del Secretariat de la Campanya em diuen que la feina els ultrapassa... Tot plegat, tot aquest mal humor que arrossego, potser s'origina en les molèsties de la cama... Aguantaré si no trobem una solució per seure un xic? Si miro enrere, ni m'imaginava que els torns de nit per acompanyar-me a casa, o el meu secretari Romà Bayarri o els nois dels escolapis de Diputació que vénen exclusivament perquè els dicti el dietari funcionarien tant bé...

Dimecres, 9 febrer 2000

M'entrevista l'Eduard Suárez per a les revistes de l'Hospitalet de Llobregat "Dempeus" i "La ciutat".

Es fa una classe sencera a la Plaça, entorn meu, on hi participen uns 25 alumnes amb la seva professora.

Discuteixo amb estudiants de Dret de l'U.B. aspectes polítics de les futures assemblees territorials, que hauran de donar pas a l'Assemblea dels Països Catalans.

Em ve a visitar Miquel Porter i Moix, Rector de la Universitat Catalana d'Estiu, el qual, a més de demostrar-me un gran afecte, em diu que puc comptar amb la seva adhesió; que puc disposar d'ell ara que s'ha de jubilar; i que tinc a disposició la Universitat Catalana d'Estiu, per plantar-me allà o realitzar-hi una videoconferència des de la Plaça de Sant Jaume. Lluitador de sempre, sap que la meua lluita serà llarga.

Jesús Artiola, del Secretariat tècnic de la Campanya, m'informa que serà un dels responsables de tot allò que fa referència al contacte amb les comunitats territorials en el projecte de constitució de l'Assemblea dels Països Catalans.

Es publiquen articles sobre el meu gest a "La veu de la Segarra" i a "La nova Barcelona Vella".

Tema de fons del dia: "Les assemblees no s'han de presentar mai a eleccions polítiques."

Torno a rebre la visita de Ricard Lobo que és el director de les publicacions de la Generalitat de Catalunya. També s'hi adhereix Ricard Pedrals, antic consiliari general del Boys Scouts de Catalunya.

Per últim, esmentar la xerrada amb Agustí Chalaux, el qual a més de ser considerat per mi un gran savi també comparteix la meua amistat; parlem sobre la introducció d'un model d'economia revolucionària.

Dijous, 10 febrer 2000

Toni Strubell em regala i dedica un llibre amb les idees de Fèlix Cucurull sobre Roca i Ferreres.

Em visita Oleguer Vellavista, vell lluitador al Baix Llobregat i em regala dos llibres sobre la matèria.

Dos representants de l'Institut d'estudis islàmics, musulmans de Catalunya, Abbas Ahmed Mateu i Abdullah Fiol, em visiten (93-454-70-53). Volen fer-se seva la idea de les assemblees i creuen útil per a la societat un consell de persones èticament notables. També passa a veure'm el mecenes Xavier Espar i Ticó; xerrem una bella estona.

Pere Esteve, el secretari general de Convergència Democràtica de Catalunya, em saluda. Em diu: "Havia d'haver passat molt abans!" També passen a saludar-me el batlle d'Arenys de Munt amb el seu regidor de cultura.

Em porten un bon article publicat a "Raval va!"

Darrerament, a la Plaça, hi ha moltes manifestacions: Dimecres una d'escolars contra el Districte Únic espanyol; i, avui, una de funcionaris de l'ajuntament molt sorollosa, una altre també a favor dels estudiants exiliats a Mèxic, i finalment, una d'antipinochetista. Fontserè em ve a oferir el seu segon volum de memòries, *Un exiliat de tercera*.

Divendres, 11 de febrer

Cada matí de divendres Jaume Chalamanch, que va dejunar els primers 21 dies en solidaritat amb el meu gest, em fa companyia.

Ja és la tercera o quarta vegada que ve en Paco Candel: sempre tan senzill, tan català, tan arran de poble. Segueix esmentant-me en els seus articles al diari.

I de la nissaga dels Claret, em ve a veure, emocionat, en Joan, el germà gran, des de Tolosa de Llenguadoc, ciutat on roman, perquè, segons diu, no li agrada el país tal com

està. Però això no vol dir que no prossegueixi una tasca vàlida per a la reconstrucció: Joan Claret és fundador i president del Casal Català de Tolosa de Llenguadoc.

Altrament, Josep Gironella, de la Fundació Catalunya, tracta de convèncer els patrons de la seva fundació perquè col·laborin amb la meva acció vist que la seva finalitat és exactament la mateixa.

Han posat una gran tarima a la plaça amb motiu del començament de les festes de Santa Eulàlia, patrona de la ciutat. Aprofito per descansar assegut a les seves escaletes.

En Lluís Busquets segueix venint per fer-me costat. Preparar el llibre que sortirà per Sant Jordi, corregir textos meus, col·laborar en l'organització de la campanya, fer un fulletó, etc., són algunes de les moltes tasques en les quals transmet tot el seu entusiasme. Avui m'ha dit que els editors proposen com a títol del nostre llibre, que ha d'estar enllestit per Sant Jordi, *Plantem-nos*. O bé *Raons d'escàndol*. El subtítol seria el mateix: *Temes vius i pendants per al tombant del mil·lenni*. També em conta que els editors li han ofert convertir la signatura del contracte en un fet mediàtic i fer venir fotògrafs a la Plaça. Els ha respost que no ("Tu i jo, pel fet d'escriure, no ens hem pas de convertir en futbolistes!", fa), però ara em diu que no sap què és el que convenia a la Campanya. Li dic que em sembla bé tot, que cal distingir el que és oportú (el títol del llibre) del que és oportunista (els fotògrafs), però que tant el títol com això dels fotògrafs demà ho consulti amb el Secretariat de la Campanya. A ell no li agrada gaire *Plantem-nos!* —la seva darrera novel·la juvenil es titulava *Plantar cara*—, però, si tothom ho troba convenient, està disposat a jugar a favor del vent.

Avui he posat fi a la jornada anant a sopar amb sis companys a un restaurantet casolà. D'aquells on es respira un ambient entranyable, apte per a confidències.

Dissabte, 12 febrer 2000

Avui és Santa Eulàlia i la Plaça de Sant Jaume es converteix en un rusc, en un va i ve continu. La primera de les activitats programades és la desfilada de la guàrdia urbana muntada a cavall. Els "urbanos" llueixen el pendó de l'antiga patrona de la ciutat enmig de la multitud. Minuts més tard, un cop la guàrdia abandona la plaça, la banda municipal de Barcelona fa un concert.

En Busquets, abans de dinar, a penes acabada la reunió, m'ha vingut a comunicar que el Secretariat provisional de la campanya ens demana que, atès que el llibre ha de sortir per Sant Jordi, juguem fort amb el títol "*Plantem-nos!*". És un home disciplinat i accepta l'opinió, encara que personalment no li agradi (A ell li agradava més *Pedres d'escàndol*). També em porta el fulletó que ha escrit per encàrrec del Secretariat i que ha titulat *Lluís M. Xirinacs i Damians, un home per al segle XXI*. Voldria que fos d'ajut als grups de suport abans de constituir assemblees. Vol que em miri la part final, la referent a les tasques dels grups de suport i de les Assemblees. Em comprometo a corregir-li-ho abans de dimarts, perquè dissabte 19 pugui portar en net l'edició definitiva a la reunió del Secretariat...

A la tarda, amb la jornada festiva, és el torn dels gegants i les sardanes. Cap al tard ve l'Agrupació per l'Entesa Nacionalista per cercar un acord entre els partits catalanistes. Obren un debat entre ells discutint certs aspectes de la política catalana i d'altres temes com el de la immigració. La figura de Toni Quirós també és present a la conversa i debat aquest últim tema. El president de la Generalitat em saluda i s'afanya a sopar al

“Bocatta”. En sortir-ne, l’Eduard Suárez li demana que parli amb el Sr. Clos pel tema dels bancs de la plaça. Pujol es dirigeix a l’Eduard Suárez i li demana que el condueixi cap a mi. En saludar-me veu clarament on sec: en una pilastra. Pujol no em diu res d’interessant i ni tampoc em resol el problema. El següent i últim cop que el veig va acompanyat de Victòria Prego, locutora de TVE, a la qual saludo i faig entrega del manifest.

En fer-se fosc, a música i la gresca juvenil s’apodera de la plaça tot finalitzant una jornada lúdica i entranyable.

Diumenge, 13 febrer 2000

A primera hora tracte molt amable d’un taxista, una infermera molt afectada per l’explosió de l’Hipercor i un xilè represaliat pel Pinochet.

Visita d’un vell lluitador de la no-violència: Lluís Fenollosa i la seva família.

A migdia, com cada diumenge, el Grup de Poetes per a la Independència ha llegit poemes de Ricard Güell, Ferran Margarit i altres.

El fotògraf artista Pere Català Roca m’ofrena un àlbum de fotos seves de la meva estança a la plaça, una per cada un dels 37 primers dies.

A la Plaça hi ha molt xivarri, conseqüència de la Festa de Santa Eulàlia i dels seus gegants, castellers, sardanes i correfoc. Un dels caps de gegants i un casteller em manifesten la seva adhesió; la recollida de signatures segueix forta.

Dilluns 14 de Febrer

Passen nombrosos grups d’escoles i diferents grups de facultats universitàries. Entre els primers, vull esmentar dos grups nodrits de nens, un d’Olesa de Montserrat i l’altre de l’escola Mowgli d’Igualada, on havia fet de mestre.

Mossèn Vidal Aunós, rector de les parròquies del Pi i Sant Just i Pastor, home de l’antiga Assemblea de Catalunya, em passa a saludar.

El Dr. Octavi Piulats, catedràtic de filosofia, professor del meu doctorat i antic director de la revista *Integral* (també un bon amic), em fa una bona anàlisi política de l’oferta de Maragall comparada amb la meua. “La teua és millor”, em diu, “ja que la de Maragall no diu res de nou”. Tot i així, ell està a favor de la de Maragall.

A les 9, quan marxava de la Plaça, m’he trobat al carrer del Bisbe amb Jordi Pujol que es dirigeix a la Generalitat a peu. Ens hem saludat.

Dimarts, 15 febrer 2000

Primerament, ve la periodista de “La Vanguardia” Margarita Rivière. Demostra interès, malgrat pertànyer a un diari que no mira amb molts bons ulls la campanya. També, com tants d’altres, s’adhereix a la campanya Lionàs Ramírez, vell lluitador social. Important també, la visita d’un català força desesperat del barri Sant Salvador de Tarragona, el qual explica que és l’únic català del barri (entre d’altres coses els seus veïns l’anomenen *el catalán*).

La notícia del dia (ja anunciada) és l'entrada d'Àngel Colom a les files de Convergència Democràtica de Catalunya, fet que mostra la desorientació dels exmilitants del PI. Jordi Rovira publica l'entrevista "Mitja hora amb Lluís. M. Xirinacs" al mensual "Fòrum Grama".

Dimecres, 16 febrer 2000

Apareix en Jordi Canals, del Masnou, i es vol estar dotze hores seguides per observar el què passa. El resultat és que em fa una bona companyia i fins i tot s'absté de menjar res, tal i com faig jo diàriament, durant les dotze que em planto a la plaça. A les nou del vespre, quan marxa cap a casa, fa una molt bona valoració de l'experiència. Avui ha resultat un dia excepcionalment bo pel que fa a les visites. Formem, jo i els meus visitants, unes boniques rotllanes on debatem temes de gran diversitat i interès. L'amable Raimon Panikkar m'envia una carta on hi adjunta un article sobre la democràcia.

En Ramon Moragues respon a un article que s'havia publicat contra mi firmat pel cap de campanya d'en Maragall a la vila de Sitges. L'article es titulava "Un fòssil anomenat Xirinacs".

Em ve a saludar el responsable de "Eco-Concern" Pere Mora i el poeta Antoni Sala. A última hora de la tarda en Jean-Loup Herbet de Lion, antropòleg i gran amic meu, em ve a visitar. M'explica que demà, en honor de Lull, pujarà una muntanya. Aprofitant l'avinentsa jo aprofito per demanar-li que visiti la tomba d'aquest gran home. Toni Strubell escriu a "El Punt" l'article *Amb Xirinacs*.

Dijous, 17 febrer 2000

Joan Ignasi Puigdollers, exconseller de Medi Ambient i deixeble meu dels escolapis, s'adhereix. Quan era nen fou president de la república infantil que tenia muntada a la classe. També s'adhereix el cantant Xavier Ribalta i Lluís Gassó Carbonell, poeta, premi ciutat de Barcelona.

S'adhereix i s'interessa profundament Martí Teixidó i Planes, excap de gabinet de la Direcció General d'EGB, de la Conselleria d'ensenyament en el temps en que la regentava Sara Blasi. Escric una carta de resposta a la carta publicada a l'"Avui" on es deia que jo m'havia equivocat de porta.

Cada Dijous els "amics de l'Arca" fan un silenci per la pau a la Plaça de Sant Jaume. Avui s'han mostrat molt amistosos amb nosaltres.

Jesus Artiola, de la Coordinadora i el Secretariat, em diu que alguns grups de suport plantegen el pacte de solidaritat a les assemblees per combatre la indigència; aquest fet m'alegra molt.

Comença una campanya de presentació d'instàncies a l'Ajuntament per demanar bancs públics a la plaça.

Avui fa un dia desagradable amb una força fred i vent; el vent enfredoreix més que la temperatura.

Al diari "Avui" surt un article titulat "*Xamanisme metasònic a la Plaça de Sant Jaume*", signat per Gerard Horta, on es comenta l'acte de diumenge passat.

Divendres, 18 febrer 2000

Em saluda l'advocat Ignasi Doñate, actual responsable de la campanya pro-seleccions esportives catalanes.

Moments després tinc el gust de parlar amb una quarantena de nens provinents de la ciutat de Banyoles, tots ells acompanyats pels seus mestres. Però la sempre agradable companyia de canalla encara no s'acaba aquí: també em toca de fer-ho amb una quarantena de nois i noies de Perpinyà, estudiants, això sí, d'una escola pública francesa.

Cap al tard s'adhereix el ple del casal Pi i Sunyer d'ERC, el qual té seu al districte número 2 de l'Eixample.

Un cop sóc a casa em dispenso a fer l'esquema de la societat democràtica. I això no em va bé, perquè, aleshores, sopo de qualsevol manera.

Dissabte, 19 febrer 2000

Avui se celebra el consell rector de la fundació *Randa* i per aquest motiu em ve a veure en Bassarab Nicolescu, professor de física teòrica del "Centre Nacional de Recerca Científica de França". En Nicolescu és un vell amic meu i actual conseller de *Randa*. Un cop acabat el consell de *Randa* vénen a veure'm tots els consellers. Em fan saber la seva opinió i diuen que només troben a faltar, en el meu esquema de societat democràtica, la part que consideren més transcendent: el que ell en diu "le Sacréé" i en el meu esquema en dic "l'autoritat testimonial" (que, per a mi, equival a gent moralment reconeguda).

Ve a adherir-se Lluïsa Salines de "Catalunya Ràdio" i, de passada em porta, el cassette de l'entrevista radiofònica que vaig tenir el dia 17 de gener amb en Basses al seu programa "El matí de Catalunya Ràdio".

Avui és un dia de molt fred i de molt vent. Espero arribar aviat a casa.

Diumenge, 20 febrer 2000

A primera hora Jordi Figuerola, de Reus, ha vingut i s'ha plantat les 12 hores amb mi, ni tant sols ha anat a dinar.

Avui fa 15 dies que vaig lliurar una carta personal a Joan Clos demanant-li bancs públics a la plaça.

Em vénen a veure amb autocar 60 persones d'Arenys de Munt que formen part de l'entitat "Arenys de Munt 2000". Celebren el 5è aniversari de la fundació d'aquesta assemblea de base d'aquest municipi. Constituïts en partit polític d'àmbit municipal van quedar, en un moment donat, segons en les penúltimes eleccions. En les darreres van obtenir la majoria. Avui es presenten encapçalats pel govern de l'Ajuntament en ple. S'han procurat megafonia autònoma i el batlle Massó m'invita a explicar als visitants la meua idea de com han de ser les assemblees. Crec que en aquests cinc anys que porten funcionant han fet una feina modèlica.

Durant un quart d'hora un mossos d'esquadra ha vingut a parlar. Està d'acord amb el que faig i diu que la majoria de Mossos de Palau hi estan, tot i que n'hi ha que discuteixen i

posen una objecció: “Si és un home tan intel·ligent com la gent diu, per què perd el temps aquí?” La seva conversa resulta molt amigable.

Al migdia han coincidit tres manifestacions. La primera “Eilán pa Cuba”, la segona sobre el “Deute exterior dels països del Tercer món”, i l’última i més massiva, “No al racisme”. A aquesta última, l’ajuntament els ha facilitat tota mena d’ajuda: megafonia, altaveus, etc., i fins i tot els ha permès de posar una gran pancarta al balcó de l’Ajuntament.

A quarts de quatre, quan encara fa solet (tot i que el meu anemòmetre —les banderes de l’Ajuntament— m’indica que a partir de la posta de sol farà un fred que calarà els ossos), han vingut en Lluís Busquets i la seva muller Helena a mostrar-me el seu fill, en Lluç, que va néixer el 31 de desembre, just quan jo em preparava per iniciar la meva acció. M’expliquen que és la primera vegada que surt de casa amb el cotxe. “Ara no et facis l’important”, em diu en Lluís amb xanxa; “havia de saber com muntar el caratsos de ‘cuco’ al seient del cotxe!” Hem fet fotos. Després m’ha dut exemplars de la versió definitiva, per a ell, del fulletó en el qual ha treballat per escampar la meva lluita i que ahir va presentar al Secretariat amb les correccions que li vaig fer i que li deuriem arribar a mitja setmana. (Això vol dir que es deu haver robat hores de son per tenir-ho a punt). L’ha titulat *Lluís M. Xirinacs i Damians, un home per al segle XXI*.

De les vegades que ha passat per aquí, es la primera que dóna la sensació de no tenir gaire pressa i de no voler despatxar alguna feina (altres vegades, ara demanava un detall de l’entrevista, ara aclarir un punt poc clar d’algun escrit meu, ara no sé què del llibre de Proa, ara una precisió del dietari del qual s’encarreguen alumnes seus...). Tot i així, com que s’està llegint documents meus —*Comunitat humana, Una revolució a l’estil català*, etc.—, encara aprofita per fer-me preguntes (“et torturaré”, em diu), mentre la seva dona, cofoia, passeja el nen amb el cotxet.

Quin home, en Lluís! De vegades em dóna ànims i confiança (“Tens una gent que et fa costat que no te la mereixes!”), de vegades em renya (“I per què no m’ho has dit mai que l’estiu passat vas col·laborar en el llibre *Propostes per a una Catalunya desitjable?*”). Em sembla que ens entenem sense parlar gaire perquè, tot i que els seus alumnes el vegin exigent, és tot cor. Un dia d’aquests el vaig posar en situació de demostrar-m’ho. “Hi ha gent molt amiga que em demana seriosament que deixi la Plaça i que vagi pels pobles on hem tingut més suport a organitzar les assemblees territorials; tu, què faries?”, li vaig demanar. “La-qües-ti-ó-és-grui-xu-da-ja-ho-veig...” (De vegades parla tan de pressa que em costa d’entendre’l.) “Sí, em sembla bé, sempre i quan, mentre tu siguis fora d’aquí, hi tinguis un substitut de reserva... Un “retén”, en diuen els castellans?” Li va sortir del cor! Després va fer més ambages: “Potser he contestat massa a la lleugera, però...”. El cor, tanmateix, ja li havia parlat!

No sé com, potser per aquesta entesa al vol que ens tenim o perquè amb ell és fàcil parlar de tot, vam acabar parlant de la meva escassa salut (“Sóc un esperit fort amb un físic fluix”, que diu en Joan, el metge) i, aleshores, si de petit ell es confessava amb mi, vaig ser jo qui va acabar confessant-se amb ell: “No m’importaria gens morir aquí, a la Plaça, a conseqüència del gest que he emprès. Ja ho saps que estic malament dels ronyons, de la pròstata, del cor i que he de prendre píndoles antirítmiques diàriament... Abans de començar m’ho vaig plantejar amb molta seriositat. Ara, el que em sabria greu, és no aguantar prou. Pensa que porto moltes garrotades i tinc l’esquena ben fumuda; no saps com em fan la guitza les vèrtebres lumbar. Hi ha dies que penso que, si no em posen un banc, no resistiré. El sol m’engorroneix i em fa sortir tots els mals, però, el fred, que em desvetlla, em cala fins als ossos... En arribar a casa, abans de fer-me el sopar, m’he d’escalfar durant una bona estona... No: morir-me no em fa por; ara bé, em sabria greu trencar-me i fer un espectacle com ara haver de caminar de quatre

grapes. Ja em va passar una vegada a la presó... Aquesta plaça, que va ser el fòrum de la Barcino romana, ara és una mena de vomitori de la gent. Només permet exaltacions com la de fi d'any o la de les victòries el Barça, però no acull el poble; només l'escup. Els veïns demanen bancs, vellets que passegen demanen bancs, els sardanistes dels diumenges també, jo també i... ja ho veus: ni un de mostra... Què hauria fet Gandhi, en una situació com aquesta?"

Tots els assistents al consell rector de la Fundació "Randa", en acabar les seves tasques, han vingut a visitar-me. Han dedicat el dia d'avui a aprofundir la nostra acció.

Dilluns, 21 febrer 2000

Avui he rebut el resultat d'una anàlisi de sang; paradoxalment l'acció que porto a terme ha fet millorar l'estat de la pròstata, es veu que caminar és bo. Li hauré d'agrair al Sr. Clos que no em posi cap banc a la plaça. En canvi tinc una pèrdua important de ferro...

Dimarts, 22 febrer 2000

Em ve a veure l'estimat bilbaí Miguel Ángel Mediavilla, fundador d'una comunitat de Lanza del Basto, on hi va abocar tot el seu patrimoni. Mediavilla és un extraordinari artista de tapissos i ofereix a la nostra campanya un projecte consistent en una acció artística per a educar en l'assemblearisme.

Posteriorment ve a adherir-se la meva cosina llunyana Olga Xirinacs, que em regala i em dedica un llibre seu. També el meu nebot Jordi Farrés Xirinacs em ve a fer una llarga estona de companyia. Minuts després, m'adono que, de dins d'un cotxe conduït per la generosa Conxita, surten les meves dues germanes monges: Montserrat, priora de Valls, i Anna Maria, priora de Vilafranca del Penedès. A darrera hora de la tarda em ve a veure el meu germà Carles Vicenç. Puc afirmar que avui és... *un dia familiar*

Durant el dia d'avui se succeeixen diverses manifestacions: la primera ve marcada per la demanda de jardins a la zona de la Barceloneta nord; la segona és protagonitzada per la Guàrdia Urbana, que planta un seguit de tendes a la plaça amb la intenció de passar-hi la nit. Finalment, un grup de persones provinents de Badalona i Santa Coloma de Gramenet demanen l'aparcament gratuït a l'hospital de Can Ruti.

Avui acabo la jornada amb la companyia de Miquel Sellarès i ens sorprèn un atemptat d'ETA a Vitòria amb dos morts. Encara hi ha temps, però, perquè el meu amic i metge homeopàtic Joan Parés i l'Imma Vives, de La Plana (Bages), em portin a sopar als Quatre Gats per tal de recuperar el ferro perdut. En una anàlisi de fa uns dies me'n trobaren molt mancat.

Dimecres, 23 febrer 2000

23-F: dia de records infaustos. ETA ha assassinat el parlamentari socialista basc Fernando Buesa, que té un germà, Jon, a l'executiva del PNB d'Araba, i el seu escorta Jorge Díez (la mare de l'ertzaina és Begonya Elorza, secretària de la Diputació Foral

d'Araba fins fa ben poc), a 200 metres de la Lehendakaritza. Els camins d'ETA, solen ser coherents, encara que els mitjans els mostrin com inescrutables. Què volen, què pretenen posant el cadàver damunt les espatlles del PNB? Després del fracàs de la treva, realment exigeixen als partits bascos que no es presentin a les eleccions espanyoles, perquè no són cosa seva? I com integraran en un futur de pau a Euskalerrria tots els actuals no-nacionalistes? Ara vindran les litúrgies dels funerals i les manifestacions i veurem si el PP i el PSOE són lleials al lehendakari o, com en les ocasions anteriors, d'ençà del trencament de la treva, fan manifestacions separades. I sabrem si als partits estatalistes els interessa veritablement la pau o el *delenda est Lizarra!*

Durant tot el dia fa un ventet fred i impertinent que és força molest. A més a més, el sol no es deixa veure en cap moment.

Quatre manifestacions són el meu turment. La primera a les dotze: multitudinària i institucional. Són cinc minuts de silenci contra ETA i hi assisteixen Pujol i Clos. Enmig de totes les tendes que la guàrdia urbana encara té plantades té lloc la segona manifestació del dia d'avui. Encara un grup d'ensenyants distribuïts en un sector assembleari i un altre dels sindicats es manifesten a la plaça. Finalment, de set a vuit del vespre, els familiars de les víctimes d'ETA fan una gran rotllana amb espelmes enceses. De tota manera, cap d'aquestes manifestacions no es fica amb mi.

Durant diverses hores em fa companyia Pere Bascompte, company de molts patiments. Enric Pedrosa prepara una carta demanant l'adhesió a diverses entitats.

Com a resum del dia, considero que la primera manifestació ha estat massiva perquè s'havia convocat per tot arreu, fins i tot la megafonia del metro l'anunciava. Pel que fa al motiu de la convocatòria jo no em defineixo perquè és un afer internacional entre la nació francesa, l'espanyola i l'euskalduna. Si els mitjans informatius m'haguessin preguntat res tenia preparada la següent resposta: "Jesús va dir: deixeu que els morts enterrin els seus morts. Tu vine i segueix-me".

Dijous, 24 febrer 2000

Llegeix-ho a l'"Avui" que Martí Teixidor, antic cap de gabinet de Sara Blasi, defensa la meva posició. Durant el dia d'avui, obrers de "Corberó" fan una manifestació i passen piquets de vaga de la construcció per la mort de treballadors. Avui s'ha adherit Agustí Company, responsable de política municipal d'ERC. M'assabento que Antoni Ricard va publicar un article sobre el meu manifest a l'*Opinió de Sabadell* (18-2-00). Hi diu que vol fer un grup de suport. La ràdio de Sant Pere de Ribas em fa una entrevista telefònica. Ve molta gent de llocs diferents, de Campdevàrol, d'Organyà, de Mallorca, de Cardedeu, etc. Avui Jesús Artiola ha anat a Banyoles a per la constitució d'un grup local de suport. A les dotze de la nit començarà la campanya electoral a les Corts de Madrid.

Sopo amb alguns deixebles, juntament amb la companya del mestre d'història de la filosofia de la Fundació Randa.

Divendres, 25 febrer 2000

Avui hi ha tres manifestacions: la dels funcionaris dels ajuntaments, una en contra les Stock Options de Telefònica i la dels bombers. Em ve a visitar Roser Veciana, regidora de drets civils de l'Ajuntament de Barcelona i Joan Puigcercós, cap de llista per ERC al Congrés de Madrid.

Algú m'explica que l'Arzallus ha declarat que les escridassades contra el lehendakari d'Euskalerrria Juan José Ibarretxe, l'altre dia, en el funeral per Fernando Buesa, el darrer assassinat d'ETA, les van orquestrar membres del CESID i que des del CESID no s'ha desmentit. Ha trigat 8 hores a parlar, Arzallus, però deu tenir les coses ben segures i contrastades per dir el que ha dit. Altrament, fa uns dies, també em van dir que Pérez Esquivel, premi Nobel de la Pau, declarava fa un parell de diumenges al "Diari de Girona", que en les hores prèvies a l'assassinat de Miguel Àngel Blanco, des del govern del PP s'aturà la mediació que anava a fer amb ETA... Qualsevol persona intel·ligent pot inferir conclusions de tot plegat. I després diran que des del centralisme estatalista no es vol anorrear la perifèria nacionalista!

Em noto les lumbar per manca de repòs en un seient com Déu mana; per això decideixo fer pública la carta al batlle que no va ser resposta i emprenc altres accions que aniran venint.

A la nit faig un sopar íntim amb el grup que en dic de Casserres amb els quals fa 20 anys que em reuneixo.

Dissabte, 26 febrer 2000

Ahir vaig aprofitar que en Lluís Busquets em va venir a mostrar les fotos de diumenge passat amb el seu fill per exposar-li l'estat de les meves vèrtebres lumbar (de fet tinc por de trencar-me de veritat i no vull fer cap espectacle) i li vaig anunciar que em plantaria davant del portal de l'Ajuntament per si volia avisar periodistes. "Quan ho faràs?" "Quan ho he de fer?" "Si he d'avisar gent ho he de saber... I més ara, en plena campanya electoral, quan tots els mitjans i agències deuen tenir la gent més que repartida i no trobarem un fotògraf ni per miracle!" Vam quedar que el dilluns a les 12 del migdia i que, a la nit, tindria la carta que vaig enviar el dia 2 al batlle Clos i un escrit sobre la meva decisió de fer pública una carta privada.

Després, quan ell marxava, arribà en Carles Riera i em va demanar que esperés, que primer féssim públic el meu dejuni de 12 hores diàries. Li vaig demanar al Romà que avisés al Lluís d'esperar uns dies a fer pública la carta al batlle i que no avisés ningú... A la nit hi he donat tombs. Estic decidit a fer-ho el dilluns, hi hagi periodistes o no. Les accions són per esperonar i jo, de vegades, em fonc, perquè, fent cas als amics, sembla que em frenin. Ja ho sé que l'Assemblea que pretenc és una cosa lenta, i estic disposat a aguantar el que calgui, però a voltes, donada la boníssima i inesperada resposta mediàtica i de la gent, em sembla que anem a pas de tortuga gandula.

Per postres, en Romà i en Joan m'expliquen que hi ha hagut malentesos i desànim a la reunió d'avui del Secretariat. En Carles Riera, del Secretariat, no hi podia assistir (i això que ahir, a les 4, a la Plaça, en Busquets en acomiadar-se li va dir "Fins demà.." i l'altre va contestar "Fins demà..."). Aleshores va fer trucar per en Martí Adroher, sense encomanar-se a ningú ni esbrinar les ocupacions de la gent, per anunciar que la reunió es faria dilluns. Avui, es veu que en Martí ha tornat a trucar dient que es reunissin els que poguessin sense prendre decisions. Eren ells dos, en Jordi García (que s'ha llegit

molts dels meus escrits i ha fet una bona i constructiva crítica a punts que romanen ambigus o no prou clars) i en Lluís. Adroher i Artiola eren a Banyoles. En Romà, a més de sentir-se dir que això de “reunir-se sense prendre decisions” era ofensiu, s'ha hagut d'apuntar temes que s'arrosseguen fa temps per dir-los a qui toqui:

Algú dels responsables del secretariat no ha d'estar present sempre a les reunions? Pita o no pita el secretariat?

Tema pis (ens en deixen un per a la campanya i la persona que ho fa encara no sap res).

Fulletó per escampar la meva lluita no violenta a partir de l'esborrany del Lluís;

Tema banc (alcaldes, Internet...)

Tema taula

Tema llibre de Proa: no es pensa fer res?

Comissió de debat per aclarir punts sobre el funcionament de les Assemblees territorials...

Massa coses capaces de desanimar el més convençut. Ja ho sé que s'ha recorregut molt de camí, i que la campanya ha desbordat les poques capacitats de què disposàvem, però, de vegades, em sembla ser on érem. Pacència, Lluís Maria; paciència!

Durant el dia d'avui he vist dues manifestacions; una de Caldes de Montbui, que demanen a la Generalitat que facin complir els plens de l'ajuntament. I l'altra de la FIES, que demana a la Generalitat la millora de les condicions dels presos. Omplen les parets de consignes radicals.

Escriu sobre la campanya de bancs públics a la plaça.

Apareixen tres cartes sobre nosaltres dirigides al director de l'“Avui”.

Potser passa menys gent nova, però durant moltes hores, m'acompanya gent que ja ha passat.

Martí Teixidor i Planes, amb la seva esposa, passen moltes hores amb mi.

Diumenge, 27 febrer 2000

Vénen a veure'm en Raimon Panikkar amb la Maria de Tavertet i la noia índia que tenen i també Josep Raventós amb el seu nét; ambdós participen en la lectura poètica de cada diumenge. Aquesta vegada, a continuació hi ha una forta reivindicació del Marc Unitari de la Comunitat Educativa. L'Ajuntament els deixa la gran tarima i la megafonia. Ells gentilment ens la deixen a nosaltres. Amb això l'acte té un ressò inesperat per tota la plaça.

Em vénen a veure l'empresari dels mapes Telstar amb els seus fills i un interessant avi pagès de Sant Boi que havia assistit a la Batalla de l'Ebre.

Terricabras, en una entrevista al “Diari de Girona” diu, parlant de la meua acció: “La seva és una acció digníssima; fa el que surt de la seva consciència.” “Se sent identificat amb ell?”, li pregunta el periodista; el filòsof respon: “Ell és pacifista i agafar les armes de vegades està justificat”. “Quan?” “A Chiapas, per exemple”.

Dic que es pot fer pública la carta de Clos i escriu una justificació. S'envia a agències. Fa així:

L'autoritat oficial obeirà la voluntat del poble?

Si l'assemblea és la institucionalització de la comunitat territorial, els pactes consensuats que es derivin dels seus debats hauran de ser assumits per l'autoritat corresponent. Els assumirà? Actualment no està gaire acostumada a fer-ho. Els poders

actuals tenen un caient despòtic accentuat. La iniciativa no arrenca del poble sinó del govern. Caldrà, segurament, a l'Assemblea pública recórrer a mètodes no violents de lluita, a l'estil gandhià, per fer-se obeir.

Un petit símbol d'aquesta dinàmica és la petició de bancs públics amb respall per a la Plaça de Sant Jaume, àgora del Principat de Catalunya i del municipi de Barcelona. A tota la Mediterrània aquesta plaça major ha servit de seu a l'aire lliure temperat d'aquestes latituds per a la informació pública, per al debat públic i per a la presa de decisions públiques. Lloc de trobada del poble. Lloc de formació de la voluntat del poble. Per tot això, demanem bancs públics, en un lloc adient, a sota de les sis finestres de l'Ajuntament, sense destorbar tots els altres innombrables moviments de la plaça i tot respectant els abundosos interessos privats, oficials i públics de les cridaneres i multitudinàries manifestacions constants. Només demanem un petit lloc reservat a la reflexió col·lectiva.

El president d'Estat Català demanà, fa un mes i mig, aquests bancs en una instància al batlle. Parcs i Jardins de l'Ajuntament ho denegà. Antoni Gutiérrez Díaz ho tornà a demanar en carta a "El Periódico." Silenci per resposta. Tant particulars veïns de la plaça com el mateix President de la Generalitat han ofert cadires d'emergència. Els sardanistes de cada diumenge reclamen els bancs. Moltes signatures i altres instàncies s'han recollit pel mateix motiu. Jo mateix, fa tres setmanes, vaig escriure una carta personal al batlle Joan Clos. No he obtingut cap resposta. Tots els que celebren reunions, dempeus, a la plaça, veuen la racionalitat d'aquesta petició i l'arbitrarietat de la denegació.

És doncs hora de passar a una acció més decidida per fer que el govern obeeixi l'autoritat del poble, que aquesta és la definició d'autoritat democràtica. Passo a fer pública la carta privada sense resposta. I, a partir d'ara, iniciarem un procés d'acció no violenta per fer-nos escoltar.

Lluís Maria Xirinacs, dilluns 28 de febrer del 2000

Em porten el que ha passat Europa Press, en castellà:

El exsenador Xirinacs, comunica su ayuno de 12 horas diarias y hace pública su carta a Joan Clos pidiendo bancos públicos para la plaza Sant Jaume

BARCELONA, 28

El exsenador Lluís Maria Xirinacs, que desde el 1 de Enero permanece doce horas diarias en la plaza Sant Jaume de Barcelona para reivindicar una asamblea popular que impulse la independencia de los Países Catalans, este fin de semana hizo saber que su acción va acompañada de un ayuno de 12 horas diarias además de hacer pública una carta al alcalde Joan Clos, escrita el pasado 2 de febrero, solicitándole bancos públicos para la Plaza de Sant Jaume, y de la que todavía no ha recibido respuesta.

En un breve comunicado justifica su actitud diciendo que "el mismo *president d'Estat Català* pidió, hace un mes y medio, bancos en una instancia a la alcaldía, que le fueron denegados por Parques y Jardines. Antoni Gutiérrez Díaz lo volvió a solicitar públicamente desde 'El Periódico'..." La única respuesta ha sido el silencio, a pesar de otras muchas instancias que han solicitado estos bancos. Es pues del todo manifiesta la

arbitrariedad de la denegación. Y acaba diciendo que, además de hacer pública la carta a Clos, *"ha llegado la hora de pasar a una acción más decidida para conseguir que las autoridades obedezcan a la autoridad del pueblo, que esta es la definición de cualquier autoridad democrática"*, tras lo que anuncia un proceso de acción no violenta para hacerse escuchar. .

Respecto a la carta a Clos hecha pública, entre otras cosas le decía cuanto sigue: *"El àgora griega, el forum latino, la plaza mayor, nuestra plaza mayor, donde la información pública, la opinión pública, el debate público, la voluntad del pueblo se crea, se pacta, se llega a consensos, aquí deviene del todo imposible."* Luego argumentaba que si mandar democráticamente es obedecer la voluntad del pueblo, él podía testimoniarse, con sus 12 horas de estancia diarias, que era voluntad del pueblo (desde transeúntes a sardanistas) que hubieran bancos en la mencionada plaza. Aun más: le confesaba su caso personal: le supone un esfuerzo titánico dialogar con la gente que lo visita durante todo el día sin un asiento público. I le explica que el día 3 de febrero, el Presidente de la Generalitat, compadecido de mí, a través de un emisario, me ofreció un asiento si lo quería aceptar. *"Tras preguntar quién tenía jurisdicción en la plaza para instalar bancos públicos, y contestárseme que dicha responsabilidad recaía sobre el Ayuntamiento, decliné agradecido la oferta... No quiero asientos privados. Solicito bancos públicos, símbolo e instrumento de la asamblea pública soberana del municipio de Barcelona i del país de Catalunya"*. Manifestando que el pueblo catalán no es una masa amorfa que se dirige a golpes de vara, ni siquiera de vara de alcalde, el último párrafo termina así: *"Por el honor de este Ayuntamiento de Jaume I y de Fivaller, de tan antigua tradición democrática, os pido un poco de respeto al público, al pueblo que representáis"*.

El mismo lunes 18 en que Xirinacs dio a conocer su comunicado, se sentó en el portal del Ayuntamiento barcelonés a las 12 del mediodía.

Dilluns, 28 febrer 2000

Em saluda efusivament el vehement escriptor i assessor del president de la Generalitat Albert Manent.

Avui ja fa tres setmanes que vaig enviar la carta al batlle de la ciutat demanant-li la ubicació de bancs públics a la plaça. Estic disposat a emprendre un procés reivindicatiu amb cara i ulls. De totes maneres torno a fer pública "la carta" sobre la petició del banc com a símbol de fer obeir l'autoritat davant les decisions del poble. El redactat el faig enviar a la premsa.

A les 12:00h., acompanyat de Jaume Chalamanch, demano als municipals de l'entrada de l'Ajuntament una entrevista amb Joan Clos. El caporal em diu que no pot ser en aquest moment i que m'he d'esperar uns quants dies. Els que estem a la plaça ens plantem al costat de la porta de l'Ajuntament, tot destorbant el pas. Finalment el caporal ens comenta que Alexandre Ballester, membre del gabinet del batlle, ens pot rebre. Pugem en Chalamanch i jo. Ballester té la meva carta sobre la taula i inicia una mínima defensa de la NO actuació de l'Ajuntament en la qüestió. Jo li exposo l'estat de salut de les meves cames i lumbar, i li reclamo el dret del poble de fer servir d'Àgora aquesta plaça, en la qual no hi ha cap element per l'àmbit públic:

“l’altre dia, a un que va tenir una trencadura de lumbar, no vam tenir lloc per atendre’l, ni una trista cadira; els sardanistes no tenen on seure quan para la sardana; les persones oficials que surten dels grans edificis han de discutir la jugada en rotllanes o drets; els vells no tenen on repetir els seus records”.

Li ofereixo la solució de sis bancs sota les finestres. D’aquesta manera es crearia una façana molt més humanitzada i no tan emmurallada com és ara la de l’Ajuntament. Li demano un urbanisme més humanista i la implicació d’uns arquitectes més transdisciplinats. També li manifesto que la meua solució no destorba ningú de la plaça, ans el contrari. Finalment em respon que “ja veuré què puc fer“. Chalamanch, cansat com jo de tanta inoperància, pregunta fins quan hem d’esperar. “Respondré aquesta setmana”, contesta el funcionari. Tot seguit abandonem la casa de la vila i, a la sortida, entre amics, debatem com cal continuar la reivindicació. El que resta del dia d’avui serà un compàs d’espera.

L’“Avui” porta en un article breu la reivindicació de bancs públics, però res de la vaga de fam ni de la carta a Clos. El “Diari de Girona”, pitjor: en fa una certa mofa...

Dimarts, 29 febrer 2000

Rebo la magnífica adhesió per escrit de l’Ajuntament de Sant Vicenç dels Horts, on invoquen el punt 35 de l’Assemblea de Catalunya pendent de compliment.

És destacable la visita que em fa Josep Rigol (President del Parlament Principat de Catalunya). També s’adhereix a la campanya el periodista i ecologista Xavier García.

Ahir dia 28 va passar a veure’m per segona vegada Josep Fornas, antic editor de l’editorial Pòrtic. Recentment, amb setanta-cinc anys, es va plantar davant de l’Ajuntament de Vilassar de Mar per la campanya “*Jo em planto*”. I em va recordar que ell es presta a substituir-me el dia que em calgui.

Quant a l’afer “bancs a la Plaça”: passo una nota a Alexandre Ballester (assessor del batlle), on anuncio, posat que les meves lumbar no van bé, que si l’alcalde no hi té res en contra demanaré les cadires que em va oferir el President de la Generalitat. Espero durant una hora i mitja plantat al costat de la porta de l’Ajuntament, però no rebo cap resposta. Travesso la Plaça i em dirigeixo a una mossa d’esquadra que està a la porta, per entrevistar-me amb Jacint Mora, l’intermediari del President, però és de viatge. En conclusió, hauré d’esperar fins demà.

El dolor de les cames i les lumbar augmenta.

En Clos em fa arribar una carta de resposta. Fa així:

*Sr. Lluís M. XIRINACS
CIUTAT*

Benvolgut Senyor,

He llegit l’escrit en què sol·licita que a la plaça de Sant Jaume hi hagi bancs per seure. Així mateix, he estat informat de les consideracions que ha fet arribar al Gabinet de l’Alcaldia i de les signatures de suport rebudes. Li agraeixo l’interès a fer-nos arribar la seva resposta.

La instal·lació de bancs en els espais públics és una actuació històricament recent, que neix a França a mitjan segle XIX quan es comencen a construir els primers jardins romàntics i arriba a Barcelona i Catalunya més tard, i que està vinculada al gaudi de

determinats espais i a un determinat concepte del lleure. La plaça de Sant Jaume, com altres espais equiparables en altres ciutats, és un espai reflex del dinamisme ciutadà, que acull múltiples i diverses expressions cíviqües i alhora esdeveniments polítics i institucionals. La seva configuració és expressament diàfana, sense elements de mobiliari urbà que podrien desvirtuar el seu sentit i que, d'altra banda, podrien representar un obstacle en moments de manifestacions multitudinàries. Atenent aquestes consideracions, he de comunicar-li que en aquests moments es descarta la possibilitat d'instal·lar bancs o altres elements fixos a la plaça Sant Jaume. Sóc coneixedor de l'acció que en les darreres setmanes vostè està duent a terme i dels inconvenients que li pot ocasionar, però convindrà que entra dins de l'àmbit particular i no ha de comportar la modificació de la plaça.

Cordialment, Joan Clos.

Publicació: març de 2017. Revisió juliol de 2017.

Arxiu informàtic de la **FUNDACIÓ RANDA** **LLUÍS M. XIRINACS**
Fotografia de la portada: Josep Delgado

Totes les obres de Lluís Maria Xirinacs sota llicència CC:

Aquesta obra està subjecta a una llicència de [Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)